

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет психології
Кафедра філософії, соціології та релігієзнавства

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Історія релігій»

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський) рівень

Освітньо-наукова програма: 033 «Філософія».

Спеціальність: 033 «Філософія».

Галузь знань: 03 Гуманітарні науки.

Форма навчання: денна.

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 12 від “25” червня 2021 р.

м. Івано-Франківськ – 2021

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Історія релігій
Освітня програма	033 «Філософія»
Спеціалізація (за наявності)	-
Спеціальність	033 «Філософія»
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Освітній рівень	бакалавр
Статус дисципліни	вибіркова
Курс / семестр	тривалість: один семестр
Розподіл за видами занять та годинами навчання	Лекції – 18 год. Семінарські заняття – 18 год. Самостійна робота – 54 год.
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/index.php?mod=course&action=ReviewOneCourse&id_cat=122&id_cou=4824

2. Опис дисципліни

<p>Мета та цілі курсу: актуалізувати вивчення й дослідження історії релігій в умовах трансформації цінностей; цілісне бачення історії розвитку християнства, на яке мали вплив багато інших релігій в процесі історії минулого й сучасності зарубіжного та українського суспільства.</p>
<p>Компетентності:</p> <p>ЗК3. Здатність аналізувати та поєднувати інформацію з різних джерел для розгляду відповідних проблем у сфері філософії.</p> <p>ЗК7. Здатність використовувати філософську термінологію в усній та письмовій формах рідною чи іноземною мовою.</p> <p>ЗК8. Здатність до міжособистісної взаємодії, працювати в команді.</p> <p>ЗК10. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.</p> <p>ЗК13. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і</p>

досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

СК6. Здатність викладати міркування послідовно, логічно, систематично та аргументовано.

СК7. Здатність аналізувати міркування та робити ґрунтовні смислові узагальнення, висновки.

СК8. Здатність оперувати філософською термінологією для розв'язання професійних завдань.

СК14. Здатність брати участь в інтелектуальних дискусіях на засадах діалогу, відкритості й толерантності.

Програмні результати навчання :

РН3. Знати основні етапи, напрямки в історії світової та вітчизняної філософії.

РН4. Аналізувати та коментувати літературу з філософської, соціокультурної та загальногуманітарної проблематики.

РН5. Спілкуватися з професійних питань державною та іноземною мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.

РН12. Вміти викладати власні міркування послідовно, логічно, систематично та аргументовано.

РН13. Критично оцінювати власну позицію та знання, порівнювати і перевіряти отримані результати.

РН16. Вміти застосовувати загальногуманітарні та філософські знання в різних сферах життєдіяльності.

РН18. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.

3. Структура курсу

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1	Виникнення й поширення християнства в умовах полірелігійного суспільства	Знання з наступних питань: Філософські школи, ідеї яких вплинули на формування християнського вчення. Виникнення християнства. Ісус Христос – людина і Бог. Життєпис Ісуса Христа згідно Євангелій. Морально-етичне вчення Христа. Перші послідовники Христа: дванадцять апостолів. Апостольський	Усні відповіді. Презентації. Тести.

	Римської імперії.	Єрусалимський собор. Рання історія християнства (I–II ст. н. е.).	
2	Вселенські собори в історії християнства (до Великого Церковного Розколу). Віровчення християнства.	Знання з наступних питань: Джерела віровчення християнства. Вселенські собори. Нікео-Константинопольський символ віри. Основні християнські догмати. Християнські таїнства. Христостологічне питання: монофелітство. Антропологічне питання. Пелагій та Августин. Християнське богослужіння часів Вселенських соборів. Іконоборство. VII Вселенський собор. Структура і склад Біблії. Основні ідеї та мотиви Біблії. Біблія як джерело християнського віровчення. Біблія як об'єкт читання й сприйняття у християнстві. Дослідження Біблії. Біблійна герменевтика. Переклади Біблії. Біблійні товариства й поширення Біблії.	Усні відповіді. Презентації. Тести.
3	Історичні Церкви Вселенського православ'я	Знання з наступних питань: Єрусалимська церква Римська церква Константинопольська церква Олександрійська церква Антиохійська церква. Суперництво Риму і Константинополя у церковних справах. Церковний Розкол 1054 року: причини виникнення, наслідки. Православні землі після розділення церков. Іноземне панування. Церковна наука. Особливості богословствування. Ісихазм та практика чернечого життя. Проникнення європейської освіченості . Кирило Лукаріс. Устрій православних церков сходу під ісламським пануванням. Православ'я і національно-визвольний рух європейських народів у XIX - XX столітті. Становлення сучасної структури Вселенського православ'я. Вселенське православ'я: проблеми єдності між православними церквами. Стосунки католицизму і православ'я після II Ватиканського собору. Взаємне зняття анафем між Константинополем і Римом . «Діалог любові». Еклезіологія церков-сестер. Проблеми унії та екуменізму . Екуменізм і пошуки християнської ідентичності.	Усні відповіді. Презентації. Тести.
4	Католицизм в історії	Католицька церква у середні віки. Папоцезаризм. Інститут папства. Зміцнення папської влади у	Усні

	християнства	<p>Римській церкві. Римська церква та єдність західно-європейського світу. Хрестові походи. Сисема урядування римської церкви в середні віки. Західне чернецтво на службі папству. Католицькі школи та університети. Боротьба церкви за духовну монополію. Ксенофобія. Походи проти єретиків. Інквізиція. Криза католицької церкви у перед реформаційну епоху (XIV – XV ст.). Реформація та контрреформація. Тридентський собор. Орден єзуїтів і реформа католицької церкви. Збройна боротьба католиків з протестантами. Розподіл релігійного впливу. Католицька церква в новій та новітній історії. II Ватиканський собор. Аджорнаменто. Соціальна доктрина католицької церкви.</p>	<p>Відповіді. Презентації. Тести.</p>
5	Етапи історії розвитку протестантизму	<p>Виникнення протестантизму. Поділ протестантизму за часом виникнення. Особливості, спільні та відмінні ознаки віровчення протестантських організацій. Місце та роль Біблії для протестантів. Соціальна активність протестантизму: новітній період.</p>	<p>Усні відповіді. Презентації. Тести.</p>
6	Етапи розвитку православ'я в Україні.	<p>Запровадження християнства в Україні. Вплив християнства на релігійність і культуру України. Православ'я в Україні в період XI-XIII ст. Православ'я в Україні в період XIV-XVII ст. Синодальний період в історії православ'я. Спроби автокефалії українського православ'я. Українські православні церкви в діаспорі. Новітній період розвитку православ'я в Україні.</p>	<p>Усні відповіді. Презентації. Тести.</p>
7	Етапи розвитку католицизму в Україні.	<p>Історія РКЦ в Україні: основні етапи. Особливості обряду РКЦ. Святині РКЦ.</p>	<p>Усні відповіді. Презентації.</p>
8	Етапи розвитку УГКЦ в Україні	<p>Утворення УГКЦ і основні етапи розвитку. Новітній період УГКЦ. Соціальна активність УГКЦ.</p>	
9	Протестантизм в Україні	<p>Своєрідність реформаційного процесу на українських землях. Слов'янська передреформаційна книжність. Франциск Скорина. Попередники протестантизму в Україні. Гусизм. Ранній протестантизм в Україні (лютеранство, кальвінізм). Антитринітаризм (социніанство). Протестантська колонізація VIII – XX століття.</p>	<p>Усні відповіді. Презентації. Тести.</p>

роботи																	
Лекції																	
Семінарські заняття		+		+		+		+		+		+			+		20
Тестовий контроль знань			+		+		+		+		+		+				50
Контрольна робота															+		10
КСР															+		20

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Комп'ютери, гаджети, доступ до інтернет-мережі.
Література:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Головащенко С. Історія християнства: курс лекцій / Сергій Головащенко. – К.: 1999 . - 351 с. // https://www.academia.edu/33719342/%D0%93%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D1%89%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE_%D0%A1_%D0%86%D1%81%D1%82%D0%BE%D1%80%D1%96%D1%8F_%D1%85%D1%80%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%B8%D1%8F%D0%BD%D1%81%D1%82%D0%B2%D0%B0_%D0%9A%D1%83%D1%80%D1%81_%D0%BB%D0%B5%D0%BA%D1%86%D1%96%D0%B9_%D0%9A_%D0%9B%D0%B8%D0%B1%D1%96%D0%B4%D1%8C_1999 2. Ларіонова В.К. Історія національних (етнічних) релігій. Навчальний посібник-Івано-Франківськ: Видавець І.Я.Третяк, 2010.-3 8 8 с. // https://shron1.chtyvo.org.ua/Larionova_Viktoriiia/Istoriia_natsionalnykh_etnichnykh_relihii.pdf? 3. Опанасюк В. В. Історія світових релігій. Формування догматики та культу : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. – Суми : СумДУ, 2013. – 110 с. // https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream-download/123456789/30587/3/History_of_religions.pdf;jsessionid=1E5802B700C31EADD 	

[02CE2699DBC34D](#)

7. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра філософії, соціології та релігієзнавства. Аудиторія 503; тел.: 59-60-15 Ел. адреса кафедри: kfsr@pnu.edu.ua Сайт кафедри: https://kfsr.pnu.edu.ua/
Викладач	Білоус Світлана Іванівна
Контактна інформація викладача:	svitlana.bilous@pnu.edu.ua

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	повага до всіх учасників освітнього процесу; сприйняття й толерантність до представників різних світоглядів; забороняється плагіат у підготовці і представленні робіт;
Пропуски занять (відпрацювання)	Відпрацювання пропущених занять через опрацювання матеріалів лекцій, рекомендованої літератури.
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	Дозволяється, але у зв'язку з поважної причини, підтвердженої документально.
Невідповідна поведінка під час заняття	<ul style="list-style-type: none">- забороняється зневага до когось з учасників освітнього процесу;- забороняється некоректні вислови, агресивні прояви поведінки.
Додаткові бали	участь у студентських конференціях з дисципліни: 10 б.

Викладач: Білоус Світлана Іванівна